

Załącznik 1: Porozumienie brukselskie z 1989 roku:

Załącznik B; cele i zadania nauczania architektury krajobrazu

Załącznik B: Cele i zadania nauczania architektury krajobrazu

Architekt krajobrazu

Planuje i projektuje miejski i wiejski krajobraz w przestrzeni i czasie, w oparciu o jego cechy naturalne oraz wartości historyczne i kulturowe. Oznacza to zastosowanie zasad estetyki i funkcjonalności oraz zarządzania i naukowych, przy użyciu odpowiednich technik oraz materiałów naturalnych i wytworzonych przez człowieka.

Architekt krajobrazu musi umieć:

1. tworzyć i zachowywać krajobraz spełniający wymogi człowieka i przyrody oraz estetyki i techniki, przykładając jednocześnie należyłą wagę do konieczności zachowania środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego,
2. identyfikować i sprostać potrzebom klienta w ramach ograniczeń narzuconych przez czynniki ekonomiczne.

Praca architektów krajobrazu jest syntezą ich wiedzy o:

1. historii i teorii krajobrazów oraz sztuk pokrewnych, technologii i nauk przyrodniczych i humanistycznych, z ich wewnętrznymi powiązaniem
2. sztukach pięknych i ich wpływie na jakość i estetykę projektowania krajobrazu;
3. ekologii i wykorzystaniu naturalnych elementów jako podstawy do ochrony krajobrazu, planowania, projektowania i zarządzania;
4. potrzebach architektonicznych i inżynierskich związanych z krajobrazami;
5. problemach fizycznych i technologiach mających wpływ na otoczenie zewnętrzne;
6. relacji między człowiekiem a środowiskiem
7. zachowaniu, ochronie i restauracji zabytkowych krajobrazów
8. roli architektury krajobrazu w ramach międzynarodowych, krajowych, regionalnych, lokalnych procesów projektowania i planowania;
9. metody badawczej, przygotowania krótkiej informacji na potrzeby projektów i ocen środowiskowych,
10. umiejętnościach komunikacyjnych i technikach prezentacji,
11. branżach, organizacjach, przepisach i procedurach niezbędnych do przełożenia nasadzeń, projektu i zarządzania na krajobraz,
12. aktach prawnych odnoszących się do środowiska i praktyki zawodowej

Załącznik 2: Dokument Komisji ds. Edukacji EFLA, 1998

STRUKTURA KURSU

Zarys dla Wspólnej Struktury Kursu dla szkół europejskich opiera się na co najmniej czterech latach nauki i praktyki oraz obejmuje następujące cztery cele:

- umiejętności projektowania i planowania w oparciu o talent artystyczny/twórczy i zdolności myślenia logicznego i rozumowego
- rozwój intelektualny oparty na szerokiej wiedzy o procesach związanych z człowiekiem i naturą oraz refleksji nad nimi.
- techniczny know-how w celu zrozumienia następstw i konsekwencji decyzji związanych z projektowaniem i planowaniem
- zrozumienie różnych ról architektów krajobrazu w zespołach interdyscyplinarnych i zdolność do zarządzania procesami planowania

Celem programów nauczania architektury krajobrazu jest rozwijanie w studentach wrażliwości, wiedzy, intelektu i umiejętności, które łącznie powinny dać zdolność projektowania i planowania. Nieuniknione podziały programu na obszary wiedzy i dalsze podziały na kursy, przedmioty lub tematy niosą ze sobą ryzyko rozdrobnienia programu na oddzielne jednostki, w których dominować mogą indywidualne spojrzenie i paradygmaty nauczycieli różnych specjalności i o różnym doświadczeniu.

Kurs architektury krajobrazu powinien być zorganizowany w taki sposób, aby poszczególne przedmioty nauczania i działania badawcze były współzależne i powiązane.

Szkoły mogą się różnić pod względem kładzionego nacisku na obszary wiedzy i umiejętności oraz powiązane z nimi kursy i przedmioty. W ciągu czteroletnich studiów (podstawowych) lub dwuletnich studiów magisterskich nie wszystkie obszary wiedzy i umiejętności mogą być nauczane w równym stopniu, z jednoczesnym czasochłonnym rozwojem wrażliwości i umiejętności u studentów. Choć można żywić ambicję bycia wszechstronnym praktykiem architektury krajobrazu, pewien stopień wyspecjalizowania stały się niemal nieuniknione, zwłaszcza na bardziej zaawansowanym poziomie kształcenia. Zależnie od pojawiających się potrzeb oraz możliwości w różnych krajach, można komponować programy łączące kursów obowiązkowych i fakultatywnych.

Niektóre szkoły mogą kłaść porównywalnie większy nacisk na planowanie krajobrazu w skali regionalnej, podczas gdy inne mogą koncentrować się na planowaniu i projektowaniu miejsc, często przywiązując wagę do szczegółów konstrukcyjnych i planów rozmieszczenia roślin. Ten nacisk zależy także od roli architektury krajobrazu i zadań stojących przed architektami krajobrazu w różnych krajach.

Jednak rolą tego zawodu pojmowanego w całości jest scalenie wszystkich aspektów pracy w planowaniu i projektowaniu.

Odpowiedzialność za przygotowanie programu nauczania w zależności od okoliczności oraz z uwzględnieniem wytycznych niniejszego dokumentu leży po stronie poszczególnych uczelni.

W dalszej części dokumentu wyszczególnione są cztery cele nauczania architektury krajobrazu w przełożeniu na zakres wiedzy i umiejętności, z załączeniem listy odpowiadających im przedmiotów.

Chociaż obszary wiedzy są wymienione pojedynczo, to intencją całego programu jest traktowanie ich jako współzależnych i przenikających się dziedzin.

ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

Wskazane obszary są połączone z listą najważniejszych kursów w ramach każdego z tych obszarów. Nie wymieniono kursów podstawowych lub stanowiących warunek wstępny, takich jak matematyka, fizyka, chemia, botanika ogólna, języki itp. Nazwy podanych kursów i przedmiotów mają charakter poglądowy i nie stanowią obowiązującej listy.

1. PLANOWANIE I PROJEKTOWANIE KRAJOBRAZU

Teoria projektowania i planowania

Zdolność do interpretacji ogólnych celów społecznych, w przełożeniu na konkretne zadania, zasady projektowania krajobrazu, strategię i metodologię.

Przedmioty: architektura krajobrazu i teoria planowania; metodologia projektowania i planowania oraz ich zastosowanie (studia przypadku).

Projektowanie i planowanie

Rozwój talentu twórczego, wrażliwości na formę, barwę i teksturę; zdolność tworzenia pojęć w czasie i przestrzeni; umiejętność przywoływania, rzutowania i przenoszenia obrazów.

Przedmioty: podstawy projektowania, rysunek i malarstwo, modelowanie, warsztaty projektowe.

Zdolność do dopasowywania nowych rozwiązań do istniejących warunków w zakresie kompleksowego planowania regionalnego, ze szczególnym naciskiem na wymogi i możliwości wizualne i ekologiczne.

Przedmioty: warsztaty projektowe z dziedziny architektury krajobrazu, planowanie regionalne.

Rozwój umiejętności komunikacji, negocjacji i prezentacji.

Przedmioty: ćwiczenia prezentacji słownej, kursy językowe, rysunek, rysunek techniczny, modelowanie, grafika komputerowa.

2. CZŁOWIEK, SPOŁECZEŃSTWO I ŚRODOWISKO

Historia oraz teoria krajobrazu

Znajomość podstawowych koncepcji relacji między człowiekiem a jego fizycznym i społeczno-kulturowym środowiska. Ogólne zrozumienie idei zmieniających się wartości, postaw, przekonań i zachowań w czasie.

Wiedza na temat sposobu powstania naszego dziedzictwa krajobrazu kulturowego oraz jego przekształcania z biegiem czasu. Historia osadnictwa, użytkowania terenu, miejsc i zabytków. Pojęcia i zasady ochrony i odnowy. Krajobraz jako proces ciągły - od przeszłości, przez teraźniejszość, po przyszłość.

Przedmioty: geografia: historyczna, fizyczna, społeczna i ekonomiczna, antropologia, socjologia, psychologia środowiskowa.

Historia sztuki, architektury, urbanistyki (Urban design) i architektury krajobrazu

Wiedza na temat wkładu sztuk pięknych w przeszłości oraz teraźniejszości w architekturę, urbanistykę i architekturę krajobrazu, jako podstawa filozofii projektowania, stylów, norm estetycznych oraz interpretacji symbolicznych.

Analiza przykładów zaprojektowanego otoczenia i budowli z czasów dawnych i współczesnych, w kontekście rozwoju kulturowego, politycznego i gospodarczego.

Przedmioty: historia i teoria sztuki i architektury, urbanistyki, ogrodów i parków. Tendencje współczesne.

Zasady rządzenia i legislacji

Wiedza o podstawach polityki krajobrazowej i środowiskowej. Prawodawstwo i procedury dotyczące środowiska i planowania. Rola międzynarodowych, krajowych, regionalnych i lokalnych rządów i samorządów w planowaniu i projektowaniu środowiskowym.

Przedmioty: prawodawstwo i procedury dotyczące planowania i środowiska.

3. NATURALNE I FUNKCJONALNE ASPEKTY KRAJOBRAZU

Ekologia

Znajomość fizycznych i biotycznych podstaw funkcjonowania systemów naturalnych oraz zdolność do oceny ich istniejących i potencjalnych wartości; zarówno w zakresie ochrony, jak i rozwoju: umiejętność znajdowania możliwości planistycznych i projektowych.

Przedmioty: ekologia ogólna i stosowana, geologia, klimatologia, topografia, gleboznawstwo, hydrologia, *vegetation studies*, materiał roślinny, planting plans. Zarządzanie parkiem i przyrodą.

Rodzaje użytkowania terenu oraz ich wymagania funkcjonalne

Znajomość różnych rodzajów użytkowania terenów, ich rozwój na przestrzeni czasu, wewnętrzne funkcjonowanie oraz ich wymagania terytorialne, współzależności, kompatybilności.

Wymagania pod względem układu/rozmieszczenia i zarządzania.

Przedmioty: funkcjonalne i planistyczne aspekty rolnictwa, budownictwa mieszkaniowego, przemysłu, infrastruktury, turystyki i rekreacji

4. TECHNIKI I ZARZĄDZANIE

Techniki przetwarzania danych

Wiedza oraz umiejętność zastosowania technik inwentaryzacji i oceny krajobrazów i miejsc, korzystanie z GIS oraz wykorzystanie komputerów w procesie projektowania i planowania.

Przedmioty: gromadzenie danych i techniki oceny, analiza krajobrazu, fotografia i teledetekcja, GIS, (graficzne) techniki komputerowe

Budownictwo i inżynieria krajobrazu

Znajomości materiałów i technik stosowanych w realizacji planów: klasyfikacja i modelowanie rodzajów terenu, odwadnianie i spływ wody, budowa dróg, chodników, ścian, mostów, stawów i cieków wodnych itp. Również melioracji/rekultywacja terenu i osuszanie, *planting plans*, obsługa magazynu szkółkarskiego, harmonogram sadzenia.

Także znajomość zasad wyznaczania i budowy autostrad, dróg (i dróg kolejowych) i innej infrastruktury.

Przedmioty: budownictwo, konstrukcje krajobrazowe, inżynieria terenów wiejskich, inżynieria drogowa, bioinżynieria.

Zarządzania projektem

Organizacja pracy w publicznych i prywatnych biurach projektowych. Pisanie „briefów” i specyfikacji szacunków kosztów, nadzór budowlany/nad budową i utrzymaniem/pielęgnacją (zieleni).

Przedmioty: praktyka zawodowa, ekonomia, marketing, organizacja zarządzania.

Zarządzanie krajobrazem

Wiedza na temat relacji rozplanowania systemów parków miejskich i wiejskich do ich długotrwałego użytkowania, rozwoju i utrzymania.

Przedmioty: techniki zarządzania krajobrazem, ekologiczne aspekty zarządzania gospodarstwem